

VISAGINO SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2023 – 2025 METŲ PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Visagino socialinės globos namų korupcijos prevencijos (toliau – Globos namai) programos (toliau - Programa) paskirtis - užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę Globos namuose.

2. Programa parengta vadovaujantis 2021 m. birželio 29 d. Nr. XIV-471 Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2015–2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. IX-1537, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos antikorupcinės programos 2021-2022 metų antikorupcinių priemonių planu, patvirtintu socialinių paslaugų priežiūros prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2021 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V1- 1, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu 1999 m. birželio 17 d. Nr. VIII-1234 ir kitais teisės aktais, skirtais korupcijos prevencijai Globos namuose.

3. Programoje vartojamos sąvokos:

3.1. **Korupcija** – bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudos sau ar kitiems asmenims ir tarp pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

3.1. **Korupcijos prevencija** – sisteminga veikla, kuria siekiama didinti viešojo ir privataus sektorių subjektų atsparumą korupcijai ir kuri apima korupcijos rizikos veiksnių nustatymą, įvertinimą, šalinimą ir (ar) mažinimą, sudarant bei įgyvendinant korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių sistemą.

3.2. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, tarpininko kyšininkavimas, piktnaudžiavimas. Nusikalstamos veikos, padaromos viešajame sektoriuje arba teikiant administracines ar viešąsias paslaugas piktnaudžiaujant įgaliojimais ir tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant naudos sau ar kitam asmeniui: neteisėtas teisių į daiktą įregistravimas, tarnybos pareigų neatlikimas, valstybės paslapties atskleidimas, neteisėtas politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas, turto iššvaistymas, komercinės paslapties atskleidimas, nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimas, neteisėtų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą, tarnybos paslapties atskleidimas, dokumento suklastojimas ar disponavimas suklastotu dokumentu. Kitos nusikalstamos veikos, kuriomis siekiama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą, prekybą poveikiu ar papirkimą.

3.4. **Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas** – administracinis nusižengimas, darbo pareigų pažeidimas ar tarnybinis nusižengimas, padaromas piktnaudžiaujant įgaliojimais ir tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant naudos sau ar kitam asmeniui, taip pat korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

4. Programa paruošta 3 metų laikotarpiui.

II. KORUPCIJOS GLOBOS NAMUOSE PASIREIŠKIMO PRIELAIDŲ ANALIZĖ

5. Globos namų veiklos situacijos analizė atliekama vadovaujantis institucinio strateginio planavimo aplinkos analizės principais ir apima išorinių ir vidinių veiksmų, grėsmių ir galimybių analizę.

6. Korupcijos pasireiškimo prielaidos:

6.1. socialinės: pakantumas korupcijai ir jos toleravimas, visuomeninio pilietiškumo stoka, švietimo ir informavimo stoka;

6.2. ekonominės: santykinai maži įstaigos darbuotojų atlyginimai, neužtikrinantys oraus pragyvenimo lygio ir skatinantys ieškoti papildomų pajamų, kitokios asmeninės naudos;

6.3. teisinės prielaidos, kurios apima teisės aktų netobulumą, dažną jų keitimą ir kolizijas, atsakomybės už padarytus pažeidimus nustatymo trūkumą lokaliniuose teisės aktuose;

6.4. nepakankamai skaidrus sprendimų priėmimo procesas, nesivadovaujama asmeninės atsakomybės principais, atsakomybės stoka, viešumo stoka – nėra viešinami padaryti pažeidimai.

7. Įvertinus aukščiau pateiktus veiksmus, globos namuose korupcija galima šiose veiklos srityse:

7.1. asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo srityje;

7.2. socialinių paslaugų teikimo srityje;

7.3. organizuojant ir vykdant viešųjų pirkimų procedūras;

7.4. finansų (buhalterijos) sektoriuje;

7.5. virtuvės sektoriaus srityje;

7.6. ūkio sektoriaus srityje;

7.7. statybų ir remonto srityje;

8. Globos namų administracija įgyvendina šias priemones, kurios padeda kovoti su korupcija:

8.1. nustato korupcijos pasireiškimo tikimybę viešųjų pirkimų srityje;

8.2. vykdo antikorupcinio švietimo programas;

8.3. skelbia apie viešuosius pirkimus Globos namų interneto puslapyje <https://www.vsgn.lrv.lt/korupcijos-prevencija/>;

8.4. informuoja Globos namų paslaugų gavėjus, globėjus ir darbuotojus kaip elgtis susidūrus su korupcijos apraiškomis globos namuose.

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

9. Programos tikslai:

9.1 vykdyti korupcijos prevenciją Globos namuose;

9.2. išaiškinti ir šalinti korupcijos prielaidas Globos namuose;

9.3. užtikrinti skaidresnę ir veiksmingesnę Globos namų bei jos darbuotojų veiklą;

9.4. įgyvendinti veiksmingą antikorupcinių priemonių sistemą;

9.5. atskleisti priežastis ir sąlygas korupcijai pasireikšti Globos namuose ir jas šalinti;

9.6. užtikrinti skaidrų viešųjų paslaugų administravimą;

9.7. plėtoti antikorupcinę kultūrą, į antikorupcinį švietimą Globos namuose.

10. Programos uždaviniai:

- 10.1. išanalizuoti ir nustatyti galimas veiklos sritis Globos namuose, kuriose yra korupcijos pasireiškimo tikimybė;
- 10.2. sukurti prevencijos priemonių sistemą, padedančią plėtoti sistemos ryšius Globos namuose;
- 10.3. užtikrinti skaidrų viešųjų pirkimų administravimą;
- 10.4. užtikrinti besikreipiančių asmenų skundų nagrinėjimo skaidrumą;
- 11.5. užtikrinti teikiamų paslaugų skaidrumą;
- 10.6. skatinti antikorupcinio švietimo programų diegimą ir nepakantumą korupcijos apraiškoms;
- 10.7. skelbti Programą ir priemonių plano įgyvendinimo ataskaitą Globos namų interneto svetainėje;
- 10.8. kas tris metus sudaryti naują priemonių planą, kuriame būtų numatytos jo įgyvendinimo priemonės, laukiami rezultatai, vykdymo laikas ir atsakingi vykdytojai.

IV. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS STRATEGINĖS NUOSTATOS

11. Strateginės korupcijos prevencijos kryptys – korupcijos prevencija ir antikorupcinis švietimas.
12. Nustatyti aiškius sprendimų priėmimo kriterijus dėl Globos namų turto naudojimo, valdymo ar disponavimo tokiu turto.
13. Apibrėžti Globos namų viešųjų pirkimų komisijos kompetencijos ir atsakomybės ribas, daugiausia dėmesio skiriant išankstiniam viešojo pirkimo sąlygų įvertinimui.
14. Skatinti darbuotojus ir kitus asmenis pranešti apie piktnaudžiavimus Globos namuose, laikantis konfidencialumo sąlygos pranešusio asmens atžvilgiu bei apsaugant jį nuo neteisėto poveikio.
15. Viešinti viešuosius pirkimus ir Globos namų turto disponavimo sąlygas:
  - 15.1. su pirkimų ir Globos namų turto disponavimo procesu susijusius neslaptus duomenis skelbti viešai;
  - 15.2. skelbti viešųjų pirkimų ir konkursų komisijų sudarymo kriterijus, konkursų rezultatus;
  - 15.3. informuoti visuomenę apie viešųjų pirkimų ir sutarčių sudarymą ir vykdymą.
16. Sudaryti galimybę paslaugų gavėjams, globėjams ar kitiems asmenims telefonu, internetu ar kitomis ryšio priemonėmis anonimiškai pranešti apie korupcinius teisės aktų pažeidimus.
17. Informuoti visuomenę ir žiniasklaidą apie atskleistus korupcijos atvejus ir piktnaudžiavimą pareigomis.

V. VERTINIMO KRITERIJAI IR SIEKIAMI REZULTATAI

18. Korupcijos prevencijos Globos namuose Programa ir jos įgyvendinimo priemonių vykdymas ir kontrolė turi būti vertinami pagal šiuos rodiklius:
  - 18.1. įvykdytų ir neįvykdytų Programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičių;
  - 18.2. programos priemonių plano įgyvendinimą nustatytais terminais;
  - 18.3. asmenų, pranešusių apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičiaus pokytį;
  - 18.4. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičių;
  - 18.5. oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus ir ištirtų pažeidimų santykį;
  - 18.5. anonimiškų ir oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus santykį;

18.5. pranešimų spaudai, viešų pranešimų atlikus analizę, nustačius korupcijos atvejus, skaičių.

19. Programa siekiama sekančių rezultatų:

19.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;

19.2. padidinti nepakantumą korupcijai;

19.3. pagerinti korupcijos prevencijos Globos namuose organizavimą;

19.4. padidinti visuomenės pasitikėjimą Globos namais.

VI. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR ATSKAITOMYBĖ

20. Programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas programos priemonių įgyvendinimo priemonių planas, kuris nustato priemones, tikslus, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

21. Korupcijos prevencijos Globos namuose programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios Programos dalis. Jis tvirtinamas ir atnaujinamas Globos namų direktorės įsakymu atsižvelgiant į galimas ar nustatytas korupcijos pasireiškimo sritis ir šios Programos įgyvendinimą.

22. Siekiant nuosekliai vertinti pasiektą pažangą, nustatyti kliūtis ir problemas, kylančias įgyvendinant Programą, Globos namai privalo reguliariai vykdyti numatytų programos priemonių įgyvendinimą ir vertinimą.

23. Programoje numatytų priemonių įgyvendinimo koordinavimą, korupcijos prevencijos proceso organizavimą bei kontrolę vykdo asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją Globos namuose.

24. Už Globos namų Programoje numatytų priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako Globos namų direktorė.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Globos namų direktorės įsakymu paskiria asmenį, atsakingą už korupcijos prevenciją Globos namuose.

26. Programa įsigalioja kitą dieną nuo jo patvirtinimo dienos ir yra privalomas visiems darbuotojams.

27. Asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją Globos namuose, Programai įgyvendinti sudaro ir administracijos susirinkime tvirtina Programos priemonių planą, kuris nustato korupcijos prevencijos priemones, jų įgyvendinimo terminus bei vykdytojus.

28. Esant anonimiškiems ar oficialiems pranešimams apie korupcijos atvejus ar korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus Globos namuose ištirti direktorės įsakymu skiria komisiją.

30. Komisija išanalizuoja gautus anonimiškus ar oficialius pranešimus dėl korupcijos atvejų ar korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų Globos namuose, analizuoja situaciją bei aplinkybes ir priima sprendimą dėl atsakomybės už kiekvieną atvejį ar pažeidimą atskirai, kontroliuoja sprendimo vykdymą, bei informuoja visuomenę ir žiniasklaidą apie priimtus sprendimus dėl atsakomybės už korupciją ir sprendimo vykdymą.

31. Globos namų direktorė periodiškai išklauso atsakingo asmens už korupcijos prevenciją Globos namuose veikos ataskaitą, išsamiai išnagrinėja išvadas ir prireikus atitinkamai koreguoja Programą.

32. Programa gali būti keičiama direktorės įsakymu įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.
